

medvirke til Fremskaffelse af en Lejlighed. Hvordan det hænger sammen, om der gives Returkommission af Rovet til de paagældende Husejere, som overlader Lejlighederne til Bureauet, skal jeg ikke kunne sige; men det er maaske sandsynligt, thi ellers vilde der ikke være synderlig Anledning for en Husejer til at lade et saadant Bureau faa sin Lejlighed i Kommission. Loven vil heller ikke, selv om Lovforslaget vedtages uforandret, ramme de humane og rimelige Husejere. De vil ikke komme til at lide noget Tab; der berøves dem ikke nogen Værdi, man vil ikke begaa noget Indgreb i deres virkelige Rettigheder. Loven tilsiger dem, at de kan faa deres Lejefgift forhøjet saaledes, at de bevarer den oprindelige Status, saa at de ikke kommer til at lide Tab som Følge af Tiderne. Det paaligger ligefrem Nævnet at tillade en Forhøjelse, der svarer til de nuværende Forhold. Men Loven tilsigter at hindre, at Bolignøden udnyttes af en lille Del af Befolkningen, knap 10 pCt., til Udbygning af de over 90 pCt., som Lejerne udgør, i alt Fald af Byernes Befolkning. Jeg tror heller ikke, at Husejerne i Almindelighed har følt sig trykkede ved den hittilværende Huslejelovgivning; de har sikkert fundet, at det var rigtigt og rimeligt, at Samfundet traf nogle Foranstaltninger her, og de har i hvert Fald ikke følt sig trykkede i den Grad, som man kunde fristes til at tro, naar man ser, hvorledes Grundejerorganisationernes Ledere og Organer skriver. Man behøver jo blot at se paa Ejendomspriserens Stigning. Enhver vil vide, at i de Aar, Huslejelovgivningen har eksisteret, er Ejendomspriserne i Byerne netop steget ganske overordentligt. De er steget til en saadan Højde, at man aldrig tidligere har kendt noget lignende, og det maa jo dog være et Bevis paa, at Huslejelovgivningen ikke i nogen mærkbar Grad har generet Husejerne. Der er Mulighed for, det skal jeg ikke benægte, at uden Huslejelovgivningen vilde Ejendomspriserne have steget endnu langt stærkere og langt højere, men den Stigning, som er paaviseelig for Købstadejendommens Vedkommende, mener jeg maa godtgøre, at Huslejelovgivningen ikke er gaaet nogen Husejer for nær. Hvad der er Tale om ved denne Lov, er i Virkeligheden kun at sætte et Pigtraadshegn op som Værn for Lejerne, i Regelen de smaa, imod de stærkeres, imod Husejernes Anfald. Efter mit Skøn kunde dette Pigtraadshegn, som Loven altsaa rejser til Værn mod alt for stor Graadighed fra Husejernes Side,

godt paa enkelte Steder have været ikke saa lidt højere. Omfattende Bestemmelser vil i hvert Fald være nødvendige; vi maa gaa grundigt til Værks for at hindre, at der bliver Huller, som Folk, der har Lyst til at smutte udenom, kan knibe igennem. Der tages jo ret kraftigt fat med Demonstrationer fra Husejernes Side, naar de føler sig gaaet for nær. Jeg skal nævne enkelte Tilfælde paa Demonstrationer mod Huslejenævnene, som er ganske betegnende. Fra navngiven Side er der tilstillet mig en Meddelelse om, at en Ejendomsbesidder i Valby havde faaet en Familie til at flytte til Oktober 1917 og nægtede at leje Lejligheden ud under Foregivende af, at Huset skulde ombygges. Huset var kun 3 $\frac{1}{2}$ Aar gammelt, saa der var neppe stor Trang til Ombygning. I Marts d. A. blev den anden Lejlighed i Huset ledig ved Eraflytning, og Værten nægtede ogsaa at leje denne Lejlighed ud, saaledes at Huset nu staar ganske tomt og har staet tomt i flere Maaneder. Paa Ejendommen er der opsat et Skilt med Paaskrift: „Til Salg“, men Lejlighederne lejes ikke ud. Dette forekommer mig ganske uforsvarligt i en Tid, hvor Kommunerne maa skaffe Bolig til Hundreder af Familier og Tusinder af Mennesker. Egentlig kan man vel ikke undre sig over disse Demonstrationslyster, naar man ser, hvorledes Grundejerorganisationerne undertiden gaar frem. Et Grundejerorgan her i København averterede for kort Tid siden om en Journalist med Jernhaand. Nu var det vel ikke Meningen, at man vilde have fat i en Invalid, som havde mistet sin Haand og faaet den erstattet med en Jernhaand. Nej, Meningen var sikkert, at man vilde have en Journalist, der hensynsløst vilde agitere for Grundejernes Sag, som vilde gaa hensynsløst til Værks for at fremme de Formaal, som den Kategori af Grundejere, der er imod Huslejelovgivningen, ønsker fremmet, og de nævnte Demonstrationer er vel sagtens en Frugt af denne Bevægelse fra Grundejerledernes Side.

Man er jo gaaet meget forsigtigt frem paa det Lovgivningsomraade, som der her er Tale om. Den første Lov fik kun Gyltighed til Udgangen af 1916, og senere er denne Lovgivning gentagne Gange udvidet og dens Gyldighed forlænget. Da det første Lovforslag var til første Behandling her i Tinget, betegnede Socialdemokratiets daværende Ordfører, Hr. Stauning, Lovforslaget som en uundgaaelig Nødhjælp. Det har vist sig at være et berettiget Udtryk.